

**PROTOCOL DE PROTECCIÓ D'INFANTS I ADOLESCENTS DAVANT LES
VIOLÈNCIES EN LA PRÀCTICA ESPORTIVA
CLUB HANDBOL SANT ANDREU**

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ	3
2. JUSTIFICACIÓ	4
3. OBJECTIUS	5
4. ÀMBIT D'APLICACIÓ	5
5. PREVENCIÓ	6
6. DETECCIÓ	8
7. ACTUACIÓ	9
8. CIRCUIT DE NOTIFICACIÓ	11
9. DELEGAT/A PROTECCIÓ	12
10. ANNEXOS	13

1. PRESENTACIÓ

L'esport és un magnífic vehicle per a l'enriquiment personal i la transmissió de valors: ajuda a la cohesió social i a la lluita contra l'exclusió; ensenya el sentit de l'esforç personal i l'esperit de superació per assolir reptes, i també a saber guanyar i acceptar les derrotes, la companyonia o cedir protagonisme a favor del grup. És en aquest marc que s'ha de contextualitzar la funció educativa que desenvolupen les persones que treballen a les entitats esportives com és el nostre cas, i per tant és un context idoni per treballar la garantia de drets a les infàncies i les adolescències.

En les activitats i pràctica esportiva dins el Club es dona una convivència entre infants, adolescents i persones adultes (personal contractat i voluntaris), i en l'àmbit d'aquestes interaccions socials es poden donar situacions de violència. També hem de tenir en compte que l'entorn esportiu pot esdevenir un espai de confiança on infants i adolescents revelin situacions violentes viscudes en altres àmbits.

Per aquest motiu, és fonamental que la intervenció de tot el personal, així com la convivència i participació en les activitats de tots els infants i adolescents, integri una norma de conducta de bon tracte i respecte, que permeti tenir unes relacions lliures de violència. També, que els valors i principis de l'esport siguin el model per a tota mena de relacions entre el personal del nostre Club, els infants i adolescents i les famílies.

És també fonamental que tothom tingui coneixement de què ha de fer i com ha d'actuar davant la revelació o detecció d'una situació de violència, i tenir clar quin és el circuit i els recursos als quals pot o ha d'accedir.

2. JUSTIFICACIÓ

La creació i presentació d'aquest Protocol de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu es justifica amb la necessitat de tenir mecanismes que garanteixin la protecció d'infants i adolescents en la pràctica esportiva davant de situacions de violència.

L'any 2021 es va aprovar la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPVI). El text legal esmentat estableix en l'àmbit de l'esport la necessitat de comptar amb protocols d'actuació enfront indicis d'assetjament escolar, ciberassetjament, assetjament sexual, violència de gènere, suïcidi, autolesió i qualsevol altra forma de violència, i també la necessitat de comptar amb un delegat o delegada de protecció per assessorar i ajudar a aconseguir el funcionament correcte d'aquests protocols (art. 47 i 48).

Per tant, la creació d'aquest protocol respon a l'obligatorietat que marca aquesta llei orgànica i a la voluntat de l'entitat de treballar des de la garantia dels drets de la infància i l'adolescència. També respon a la necessitat d'inculcar en relació amb els drets, la perspectiva de gènere i la cultura del bon tracte i respecte en l'àmbit esportiu, amb l'objectiu de descriure circuits de protecció i garantir que les interaccions amb infants i adolescents es donin en espais i activitats segures.

La detecció de les possibles situacions de risc i el coneixement de les vies de comunicació i actuació permeten protegir els usuaris i usuàries davant possibles situacions abusives, i l'elaboració de protocols de prevenció, detecció i intervenció és una de les maneres més eficaces d'aconseguir-ho.

El document que es presenta a continuació aborda la prevenció, la detecció i l'actuació, fent de la garantia de drets a la infància i l'adolescència l'eix central de tota intervenció.

3. OBJECTIUS

Els objectius que pretenem assolir amb aquest protocol són els següents:

- 1** Prevenir les situacions de violència envers els infants i adolescents en la pràctica esportiva.
- 2** Promoure el bon tracte integral a infants i adolescents en l'àmbit esportiu.
- 3** Protegir les persones que participen en les activitats esportives, tant infants i adolescents com el personal tècnic contractat i voluntari.
- 4** Facilitar la detecció de les situacions de violència que poden patir els infants i adolescents que desenvolupen les activitats esportives.
- 5** Dotar d'un circuit de comunicació i notificació àgil davant els supòsits d'indici o certesa de situacions de violència.

4. ÀMBIT D'APLICACIÓ

El Protocol de protecció d'infants i adolescents davant les violències en la pràctica esportiva s'aplica a tot el personal tècnic del club, col·laboradors i persones voluntàries, així com a les entitats o els organismes que col·laborin amb el club en l'àmbit de l'activitat física i de l'esport per a infants i adolescents.

Aquest protocol es facilitarà per a la seva acceptació a totes les persones que s'interrelacionen amb infants o adolescents, que ja estan treballant i col·laborant en les activitats físiques i esportives, i a les persones de nova incorporació. Tanmateix, també es facilitarà a les famílies per al seu coneixement.

5. PREVENCIÓ

La prevenció de la violència té 3 nivells que detallem a continuació i amb els que el Club es compromet a actuar:

PREVENCIÓ PRIMÀRIA Eliminació de factors de risc, creació d'entorns segurs i promoció del bon tracte.	PREVENCIÓ SECUNDÀRIA Detecció i tractament primerenc. Facilitar formació i informació en aquests àmbits.	PREVENCIÓ TERCIÀRIA Tractament de les víctimes i el seu entorn. Conèixer els serveis del territori i trobar assessorament per cada cas.
---	---	--

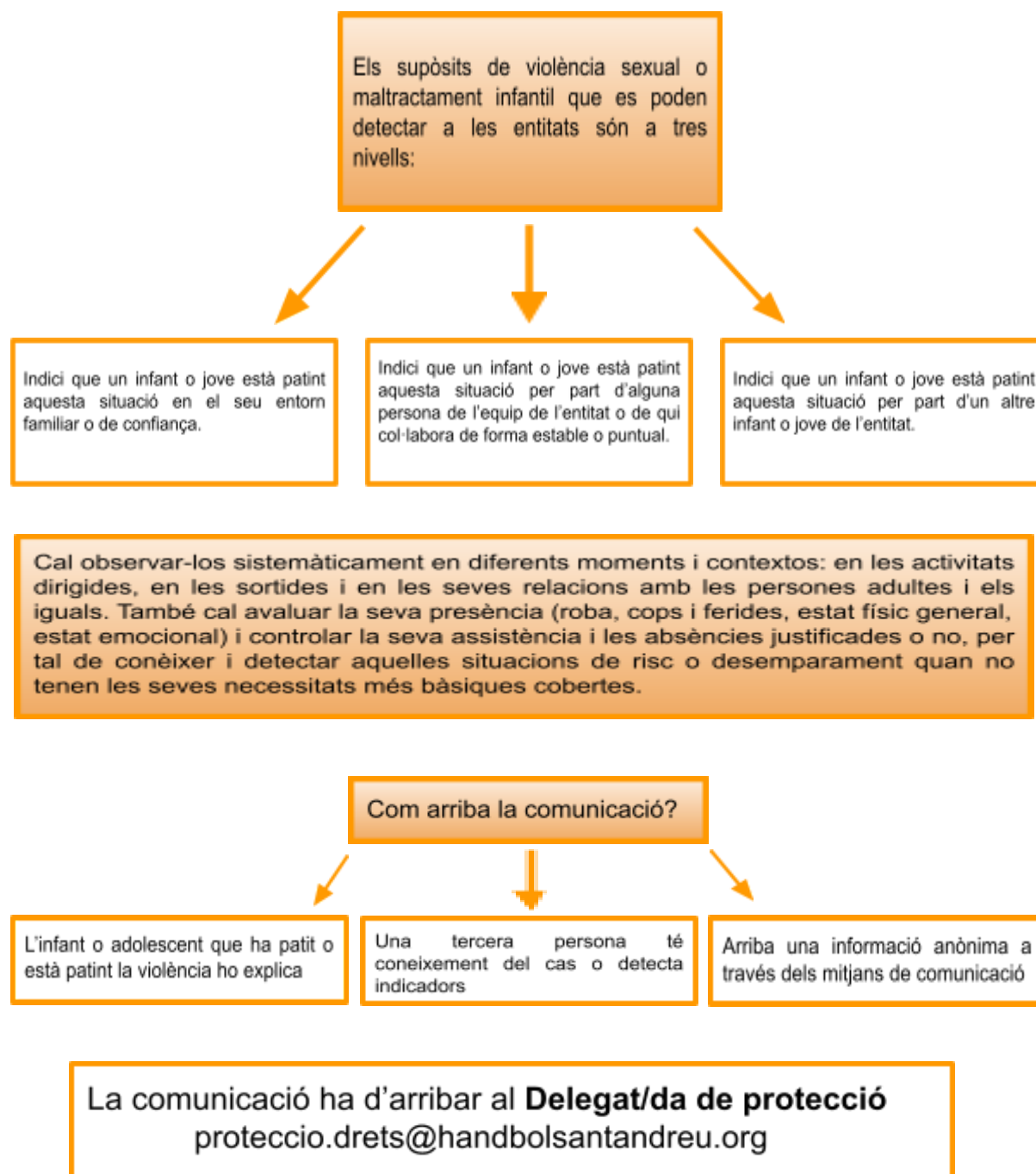
MESURES DE PREVENCIÓ

ACTIVITAT	ACCIONS PREVENTIVES
Ús de dades personals	• Garantir la confidencialitat de les dades segons la llei de protecció de dades.
Fotos, vídeos i xarxes socials	• Respectar els drets d'imatge. • Evitar que infants i adolescents utilitzin els telèfons personals als vestuaris. • Comunicar que no es poden fer fotos dins del vestuari.
Trucades, WhatsApp o altres tipus de missatgeria	• El contacte telefònic ha d'estar pactat prèviament i s'ha d'utilitzar per a temes de l'activitat i del grup. • Propiciar les comunicacions grupals per sobre de les bilaterals. • En les aplicacions de missatgeria, es recomana que hi hagi almenys dues persones adultes en els grups.
Obsequis	• Els regals s'han de pactar prèviament (ex.: amic invisible, etc.) i cal afavorir els regals grupals per sobre dels individuals. • Tractar tots els infants i adolescents per igual.
Classes, sessions o treball individuals	• Intentar que no es facin en espais totalment tancats i sense visió de l'exterior.
Vestidors	• Les instal·lacions han de facilitar al

	màxim la visibilitat en els espais utilitzats, de manera que permetin la transparència com a factor de prevenció. I, a la vegada, han de ser guardadores de la intimitat, en el cas que l'activitat ho requereixi. • Evitar l'ús de telèfons mòbils a ser possible. • Es recomana que estiguin 2 persones adultes amb el grup ja sigui dins el vestidor o en un lloc proper per poder detectar possibles situacions d'intervenció.
Ferides, convalescència i malalties	• Anar al metge acompanyat d'un responsable de l'entitat. Informar els pares/mares perquè donin la seva autorització. • Sempre que sigui possible, fer les cures amb altres infants o entrenadors/ores.
Sortides amb pernoctació (estades, competicions)	• Cada infant o adolescent ha de tenir el seu llit o el seu espai per dormir. • Si es fan torns d'entrenadors/ores és important intentar fer torns compartits en parelles i rotatius. • Evitar que l'infant o adolescent dormi sol/a amb un adult/a.
Espai abans i després de l'horari de l'activitat esportiva	• És important que en aquests espais sempre hi hagi almenys dues persones que acompanyin els infants i joves per a poder prevenir i/o actuar si es generen situacions de risc. • No s'ha d'acompanyar els infants o adolescents sense el permís per escrit dels pares, mares o tutors legals.
Recollida dels infants després de l'activitat esportiva	• Disposar d'un document d'autorització de recollida dels infants. • No deixar mai cap infant en mans de persones no autoritzades.
Activitats amb persones externes a l'activitat	• Garantir i estar alerta que les persones externes es limiten a fer les seves tasques, i no les pròpies de l'equip d'entrenadors/ores.

6. DETECCIÓ

A més de prevenir i vetllar per la protecció, evitant situacions de risc, TOTES les persones que col·laboren en les activitats del Club tenen l'obligació d'actuar davant d'una situació que fa pensar que un infant o adolescent que assisteix a l'entitat està vivint una situació de maltractament o violència. L'article 16 de la LOPIVI estableix l'obligació de comunicar la informació rebuda seguint el circuit intern establert, per assegurar-nos que cap cas queda sense ser atès adequadament.

7. ACTUACIÓ

Davant la revelació o la detecció d'un possible cas de violència s'ha d'actuar amb prudència i tenint en compte els principis següents per tal de prevenir danys:

Principis d'actuació

Mínima intervenció necessària

Els infants o adolescents que relatin una situació de maltractament o violència sexual no han de ser entrevistats per més d'una persona de l'entitat esportiva per tal d'evitar la victimització secundària.

Discreció i confidencialitat

Només un grup reduït de persones han de ser les coneixedores de l'acció detectada i les encarregades de gestionar les accions que s'han de dur a terme per garantir la protecció dels infants o adolescents. Les dades resultants de la intervenció s'han de tractar seguint la normativa sobre protecció de dades.

Transparència

apel·la a la necessitat de comunicar tot el que ha passat o se sap, oferint informació acompanyament a les famílies i a les persones afectades tant de manera directa com indirecta.

COM HEM DE REACCIONAR DAVANT LA CONFESSIÓ D'UN INFANT O ADOLESCENT:

Negar que l'abús hagi passat.

Reaccionar amb alarma.

Culpar la víctima de l'abús sexual o assetjament.

Interrompre el relat o fer un interrogatori.

Posar l'accent en el nou estatus de persona abusada o assetjada.

Sobreprotegir.

Pressionar perquè ens doni tots els detalls.

Jutjar el que ens explica.

Prometre no explicar-ho a altres persones.

Creure la persona que ho explica.

Mantenir la calma.

Dir-li que el responsable és la persona adulta, no ell o ella.

Assegurar-se que no hagi patit ferides.

Fer-li saber que sortirà endavant.

Protegir la víctima (infant o adolescent).

Fer-li sentir orgull d'haver-ho explicat.

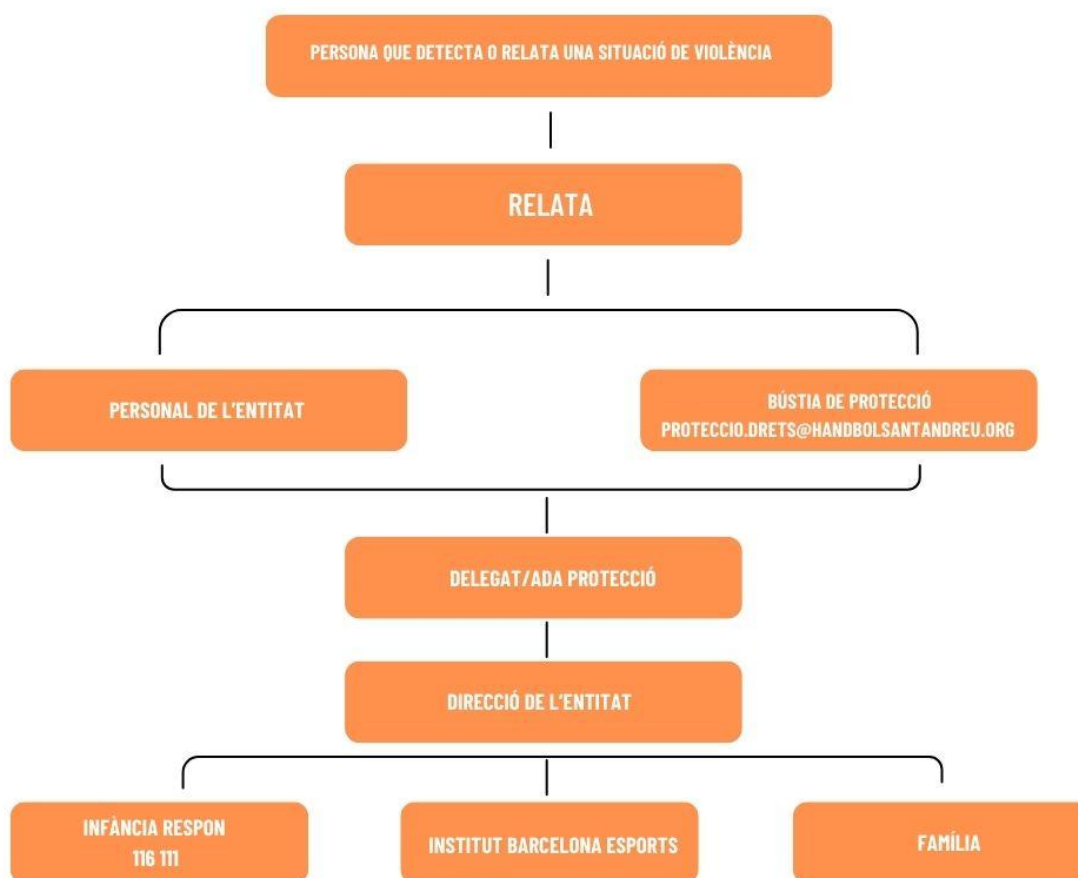

Acceptar els sentiments de l'infant o adolescent.

Explicar-li que haurem d'informar a altres professionals per poder ajudar-lo.

8. CIRCUIT DE NOTIFICACIÓ

9. DELEGAT/A PROTECCIÓ

L'article 48.1.c de la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPVI), estableix la necessitat de designar la figura del delegat o delegada de protecció dient que cal «designar la figura del delegat o delegada de protecció al qual les persones menors d'edat puguin acudir per expressar les seves inquietuds i qui s'ha d'encarregar de la difusió i el compliment dels protocols establerts, així com d'iniciar les comunicacions pertinents en els casos en què s'hagi detectat una situació de violència sobre la infància o l'adolescència».

Les funcions de la persona Referent de Protecció en temes de maltractament o violències sexuals a menors seran les següents:

- Coordinar el treball de l'entitat en matèria de prevenció de les violències i protecció de la infància.
- Tenir les dades de contacte dels Serveis Socials del territori on està ubicada l'entitat esportiva.
- Vetllar perquè els contactes de la persona Referent de Protecció, d'Infància Respon i de l'IBE estiguin actualitzats i en un lloc visible de l'entitat.
- Ser la persona interlocutora amb l'administració i el sistema de protecció per demanar informació i assessorament.
- Comunicar-se amb la persona responsable de l'Institut Barcelona Esports per a l'abordatge de temes de maltractament o violències sexuals a infants i adolescents.
- Assessorar l'entitat en temes de circuits, àmbit judicial, coordinacions amb serveis externs, etc., i donar-li suport.
- Ajudar en la presa de decisions en casos d'indicis de situacions abusives o de maltractament que puguin patir els infants i adolescents que participen en les activitats esportives.
- Acompanyar en el procés d'informació i notificació que haurà de fer la direcció o presidència de l'entitat de les situacions de maltractament o violència sexual.
- Consensuar la informació que es dona a les famílies en les situacions de crisi.
- Gestionar el flux d'informació amb l'exterior (mitjans de comunicació, comunicats, entre altres).
- Gestionar la bústia de protecció i el canal de comunicació on s'ha de rebre la situació de violència envers la infància.
- Fer un seguiment dels casos notificats.
- Assegurar-se que s'informa les famílies de la incorporació d'aquest protocol a l'entitat.
- Assegurar-se que les noves incorporacions de personal reben el Protocol marc de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu i signen el document d'acceptació.

10. ANNEXOS

10.1 DOCUMENT D'ACCEPTACIÓ INDIVIDUAL DEL PROTOCOL

Jo, _____
amb DNI/NIE _____ de l'entitat _____
I en funció de les meves responsabilitats com a (director/a, entrenador/a, monitor/a, conserge, president/a, personal de manteniment, de neteja, d'administració, en pràctiques...) _____

Signo aquest document confirmant que:

- Conec el Protocol de detecció, acció i prevenció dels maltractaments o violències infantils i adolescents, i em comprometo a respectar-lo i aplicar-lo.
- Conec la persona Referent de Protecció en temes de maltractament o violències a infants i adolescents de l'entitat i com contactar-hi.
- Disposo del circuit de notificació i els contactes corresponents.

_____, _____ de _____

Signatura,

10.2 INFORME DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

La informació aquí recollida és de caràcter confidencial.

Nom i cognoms de la persona que redacta l'informe:
Funció dins l'entitat esportiva:
Relat de la informació recollida:

Valoro que aquesta informació és rellevant i per aquesta raó la faig arribar al delegat o delegada de protecció.

Signatura:	Lloc i data:
-------------------	---------------------

